

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ & ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

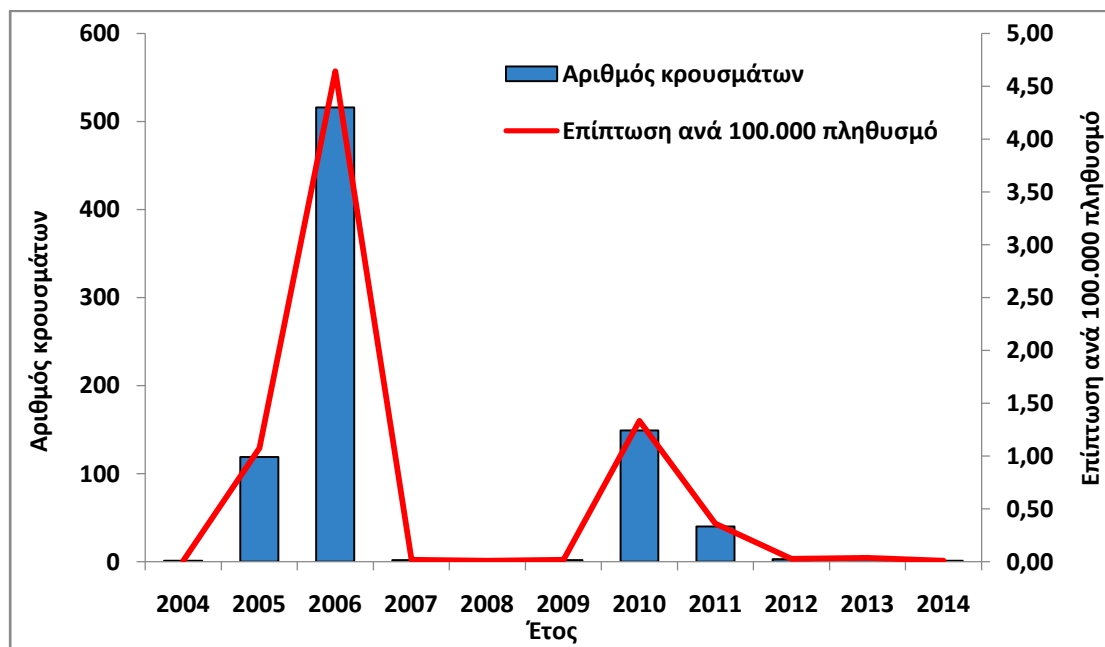
Ιλαρά

Επιδημιολογικά δεδομένα στην Ελλάδα, 2004-2014

Διαχρονική τάση

Κατά την περίοδο 2004-2014 δηλώθηκαν στο ΚΕΕΛΠΝΟ μέσω του συστήματος υποχρεωτικής δήλωσης 838 κρούσματα ιλαράς. Η ετήσια δηλούμενη επίπτωση κυμάνθηκε από 0,01 κρούσματα/100.000 πληθυσμού ως 4,64/100.000 πληθυσμού το έτος 2006 που συμπίπτει με την επιδημία ιλαράς (Γράφημα 1). Η μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση για την περίοδο 2004-2014 στο σύνολο της χώρας ήταν 0,69 κρούσματα / 100.000 πληθυσμού.

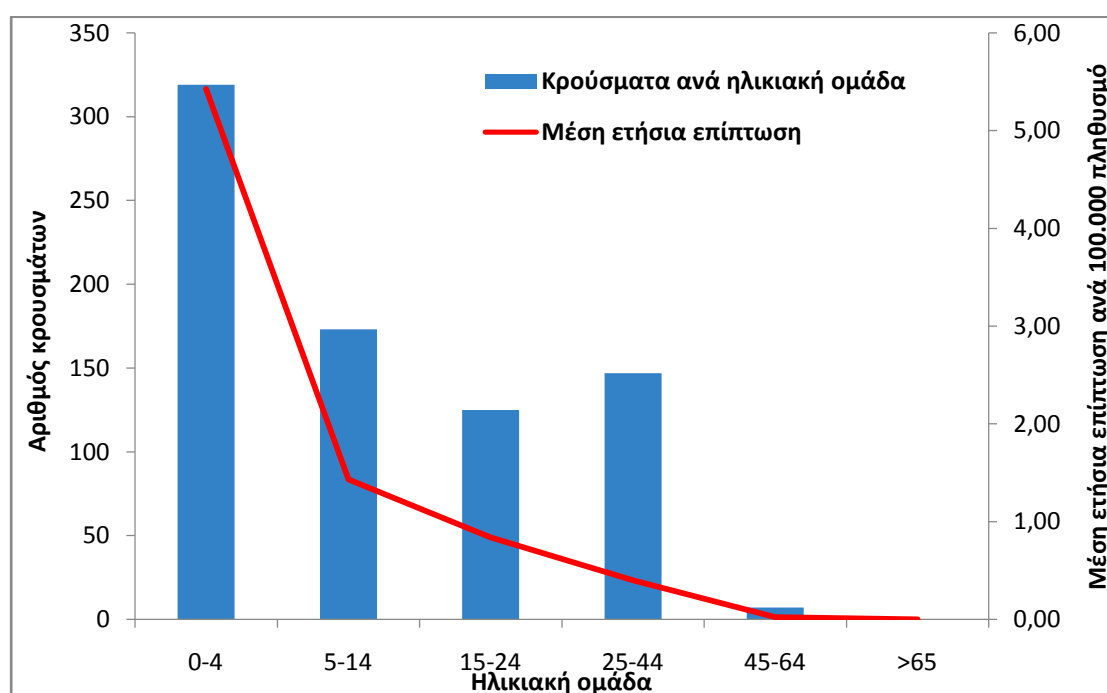
Γράφημα 1. Διαχρονική εξέλιξη του αριθμού κρουσμάτων και της μέσης ετήσιας δηλούμενης επίπτωσης της ιλαράς (κρούσματα/100.000 πληθυσμό), Ελλάδα, 2004-2014

Κατανομή κατά ηλικία και φύλο

Κατά τα έτη 2004-2014, ο αριθμός δηλωμένων κρουσμάτων με γνωστή ηλικία ήταν 771 (92,0%). Το νόσημα παρουσίασε υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης στην ηλικιακή ομάδα 0-4 ετών, με μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση 5,43 κρούσματα ανά 100.000 πληθυσμού (αριθμός κρουσμάτων: 319, από τα οποία τα 69 ήταν μικρότερα του ενός έτους), ενώ ακολούθησαν οι ηλικιακές ομάδες 5-14 ετών και 15-24 ετών με μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση 1,43 και 0,84 κρούσματα ανά 100.000 πληθυσμού αντίστοιχα (Γράφημα 2. Σημειώνεται ότι δε δηλώθηκαν κρούσματα ηλικίας >65 ετών στο διάστημα 2004-2014. Η μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση ήταν 0,68 κρούσματα/100.000 πληθυσμού για τους άνδρες και 0,62 κρούσματα/ 100.000 πληθυσμού στις γυναίκες.

Γράφημα 2. Αριθμός κρουσμάτων και μέσηετήσια δηλούμενη επίπτωση ιλαράς (κρούσματα/100.000 πληθυσμό) ανά ηλικιακή ομάδα, Ελλάδα 2004-2014

Γεωγραφική κατανομή

Τα έτη 2004-2014, το νόσημα παρουσίασε την υψηλότερη μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση στη Κεντρική Ελλάδα (0,89/100.000 πληθυσμού). Στις υπόλοιπες μεγάλες γεωγραφικές περιφέρειες (Βόρεια Ελλάδα / Αττική / Κρήτη & Νησιά του Αιγαίου,) η επίπτωση ήταν 0,76/0,44 / 0,38 κρούσματα ανά 100.000 πληθυσμού αντίστοιχα.

Εργαστηριακά δεδομένα

Από τα 838 δηλωθέντα κρούσματα της νόσου για την περίοδο 2004-2014, 403 (48,09%) είχαν εργαστηριακή επιβεβαίωση, 183 (21,84%) είχαν κλινική εικόνα ιλαράς και επιδημιολογική σύνδεση με άλλο κρούσμα και 252 (30,07%) παρουσίασαν μόνο κλινική εικόνα ιλαράς.

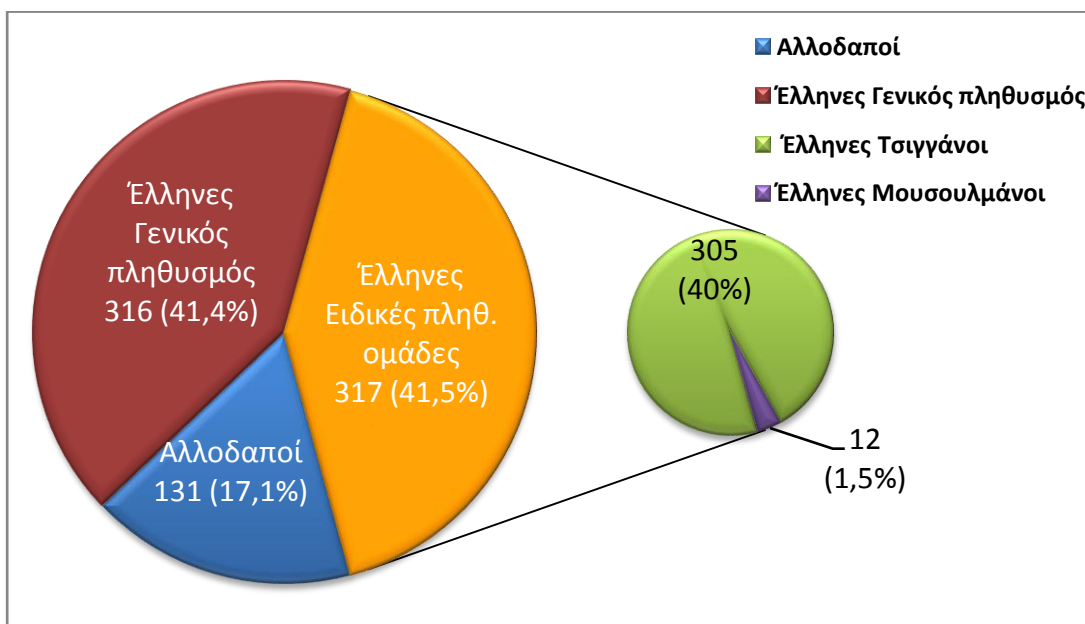
Εμβολιαστική κατάσταση

Από τα 838 δηλωθέντα κρούσματα της νόσου για την περίοδο 2004-2014, η εμβολιαστική κατάσταση ήταν γνωστή για 596 (71,1%). Από αυτά, 527 (88,4%) ήταν ανεμβολίαστα ενώ τα υπόλοιπα 69 (11,6%) ήταν εμβολιασμένα κυρίως με μία δόση εμβολίου (91,3%) ενώ σε 6 (8,7%)περιστατικά αναφέρεται εμβολιασμός με δύο δόσεις εμβολίου.

Παράγοντες κινδύνου - Θνητότητα

Από το σύνολο των δηλωθέντων κρουσμάτων για την περίοδο 2004-2014, η εθνικότητα ήταν γνωστή για 764 (91,2%). Από αυτά, 633 (82,9%) ήταν Έλληνες και 131 (17,1%) αλλοδαποί (Γράφημα 3). Από τους Έλληνες το 41,4% ανήκε στο γενικό πληθυσμό και το 41,5% σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες και συγκεκριμένα η πλειονότητα ήταν Έλληνες τσιγγάνοι (40%) και οι υπόλοιποι (1,5%) Έλληνες Μουσουλμάνοι. Η έκβαση για όλα τα κρούσματα ήταν ίαση και δεν καταγράφηκε κανένας θάνατος.

Γράφημα 3. Κατανομή κρουσμάτων ιλαράς ανά πληθυσμιακή ομάδα, Ελλάδα 2004-2014

Συμπεράσματα

Η νόσος παρουσιάζει χαμηλή δηλούμενη επίπτωση στη χώρα μας χαμηλότερη από τη μέση δηλούμενη επίπτωση των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της ΕΕΑ/ ΕFTA (7,1/1.000.000 πληθυσμού για το έτος 2014)[1].

Κατά την περίοδο 2004-2014 καταγράφηκαν δυο επιδημίες ιλαράς εκ των οποίων η πρώτη το 2005-2006που ήταν η πρώτη επιδημία εθνικής κλίμακας από το 1996. Η επιδημία επιβεβαίωσε τη συνεχιζόμενη κυκλοφορία του ιού ιλαράς στην Ελλάδα και ανέδειξε το ρόλο των πληθυσμών με χαμηλή εμβολιαστική κάλυψη όπως οι αθιγγάνοι και οι μετανάστες. Η επιδημία ξεκίνησε σε πληθυσμό αθιγγάνων στη Βόρεια Ελλάδα και επεκτάθηκε σε άλλα τμήματα. Αφορούσε κυρίως μικρά παιδιά από κοινότητες αθιγγάνων, μετανάστες καθώς και άτομα 15-29 ετών και 30-39

ετών από το γενικό πληθυσμό μεταξύ των οποίων υπήρχαν επίνοσοι στην ιλαρά καθώς ήταν ανεμβολίαστοι ή ατελώς εμβολιασμένοι[2]. Η δεύτερη επιδημία καταγράφηκε το 2010-2011. Αφιετηρία της επιδημίας αποτέλεσαν κρούσματα Βουλγαρικής υπηκοότητας που εργάζονταν εποχικά στη χώρα μας και πιθανά σχετίζονταν με τη μεγάλη επιδημία ιλαράς στη Βουλγαρία. Η πλειοψηφία των ασθενών βουλγαρικής υπηκοότητας ήταν ανεμβολίαστα παιδιά κυρίως ηλικίας 1-4 ετών. Η επιδημία επεκτάθηκε σε άτομα Ελληνικής υπηκοότητας που ήταν Έλληνες αθίγγανοι στην πλειοψηφία τους ανεμβολίαστα παιδιά κυρίως ηλικίας 1-4 ετών και Έλληνες που δεν ανήκαν σε ειδική πληθυσμιακή ομάδα στην πλειοψηφία τους ηλικίας >20 ετών ανεμβολίαστοι ή ατελώς εμβολιασμένοι[3]. Οι επιδημίες ιλαράς στη χώρα μας υπογραμμίζουν την ανάγκη ενίσχυσης της εμβολιαστικής κάλυψης ιδίως σε άτομα που ανήκουν σε ειδική πληθυσμιακή ομάδα αλλά και την ολοκλήρωση του εμβολιασμού με 2 δόσεις εμβολίου ιλαράς σε επίνοσα παιδιά του γενικού πληθυσμού.

Βιβλιογραφία

1. <http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/Measles-rubella-monitoring-first-quarter-2015.pdf>
2. Georgakopoulou T, Grylli C, Kalamara E, Katerelos P, Spala G, Panagiotopoulos T. Current measles outbreak in Greece. Euro Surveill. 2006;11(8):pii=2906. Available from: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=2906>
3. Pervanidou D, Horefti E, Patrinos S, Lytras T, Triantafyllou E, Mentis A, Bonovas S. Spotlight on measles 2010: Ongoing measles outbreak in Greece, January-July 2010. Euro Surveill. 2010;15(30):pii=19629. Available from: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=19629>

Δρ. Γεωργακοπούλου Θεανώ, Παιδιάτρος - Λοιμωξιολόγος
Υπεύθυνη Τμήματος Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης
Υπεύθυνη Γραφείου Νοσημάτων που Προλαμβάνονται με Εμβολιασμό